

Brusel 26. února 2018
(OR. en)

6125/18

CFSP/PESC 137
DEVGEN 15
CLIMA 25
COPS 41
ENV 75
ONU 8
RELEX 113

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 6094/18

Předmět: Závěry Rady o diplomatické činnosti v oblasti klimatu
– závěry Rady (26. února 2018)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o diplomatické činnosti v oblasti klimatu ve znění přijatém Radou na jejím 3598. zasedání, které se konalo dne 26. února 2018.

ZÁVĚRY RADY O DIPLOMATICKÉ ČINNOSTI V OBLASTI KLIMATU

Rada:

Závazek k multilateralismu / Naléhavost urychleného provádění Pařížské dohody

1. V souladu s globální strategií Evropské unie **ZDŮRAŽŇUJE** zásadní důležitost sdíleného globálního systému založeného na pravidlech, jehož klíčovou zásadou je multilateralismus a ústředním aktérem Organizace spojených národů, a **OPĚTOVNĚ POTVRZUJE**, že EU bude i nadále v čele celosvětového úsilí v oblasti klimatu s cílem plně provést Pařížskou dohodu a dosáhnout cílů Agendy 2030, jejímž ústředním prvkem jsou cíle udržitelného rozvoje.
2. S **VELKÝM ZNEPOKOJENÍM** bere na vědomí pádné vědecké důkazy předložené v nedávných zprávách, které poukazují na zrychlení změny klimatu a rychle se vytrácející příležitost společně udržet globální nárůst teploty výrazně pod úrovní 2° C a nadále usilovat o to, aby tento nárůst nepřesáhl 1,5°C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí; **ZDŮRAŽŇUJE**, že ještě nikdy nebylo tak naléhavě nutné zintenzivnit celosvětové úsilí o zastavení a zvrácení změny klimatu; **SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ** nadcházející zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o dopadech globálního oteplení o 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí, jakož i související scénáře snižování celosvětových emisí skleníkových plynů; **SE ZNEPOKOJENÍM KONSTATUJE**, že podle nedávných zjištění Arktické rady se Arktida otepluje více než dvakrát rychleji, než je globální průměr, což s sebou nese závažné globální důsledky. **UZNÁVÁ** výzvu k rychlejšímu přijímání opatření v oblasti klimatu, která vzešla ze summitu „Jedna planeta“ konaného v prosinci 2017.
3. **UZNÁVÁ**, že 23. konference smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (COP 23) rovněž odhalila rostoucí obavy ohledně toho, zda jsou stávající globální závazky dostatečné k dosažení obratu; **JE I NADÁLE** odhodlána splnit naše závazky, které jsou nezbytné pro plné uplatňování Pařížské dohody v praxi, a to na základě univerzálního režimu s pravidly použitelnými pro všechny v rámci COP 24.

Zohlednění vazeb mezi změnou klimatu a bezpečností

4. UZNÁVÁ, že změna klimatu má přímé a nepřímé dopady na mezinárodní bezpečnost a stabilitu, které se dotýkají hlavně osob v nejméně stabilních a nejzranitelnějších situacích, přispívá ke ztrátě živobytí, zesílenému tlaku na životní prostředí a riziku katastrof, vede k nucenému vysídlování obyvatelstva a zvyšuje riziko sociálních a politických nepokojů.
5. SE ZNEPOKOJENÍM KONSTATUJE zhoršující se stav světových vodních zdrojů a ekosystémů, jakož i rostoucí hrozbu, kterou představuje nedostatek vody, rizika související s vodou a extrémní jevy. UZNÁVÁ potřebu komplexnějšího a koordinovanějšího mezinárodního úsilí zaměřeného na řešení aspektů změny klimatu souvisejících s vodními zdroji v souladu se závěry Rady ze roku 2013 o diplomacii EU v oblasti vody a iniciativami, jako je Budapešťský summit o vodě konaný v roce 2016, a SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ 8. zasedání Světové rady pro vodu ve dnech 18. až 23. března v Brasílii. ZDŮRAŽŇUJE důležitost přeshraniční spolupráce mezi členskými státy a partnerskými zeměmi v otázkách týkajících se životního prostředí, zejména pokud jde o posuzování přeshraničních vlivů na životní prostředí, v souladu s příslušnými mezinárodními normami a úmluvami, zvláště pak Úmluvou EHK OSN (Úmluva z Espoo), Aarhuskou úmluvou a úmluvami o vodě.
6. OPĚTOVNĚ POTVRZUJE, že vzhledem k tomu, že změna klimatu působí jako multiplikátor hrozeb, je třeba, aby reakce v oblasti rozvoje více zohledňovaly možné konflikty a stejně tak aby přístupy v oblasti bezpečnosti více zohledňovaly otázky klimatu, zejména v případě zemí, které jsou obzvláště vystavené dopadům změny klimatu a jež se nachází pod tlakem v důsledku přírodních, společenských či politických podmínek. DÁVÁ SI ZA CÍL dále začleňovat vazby mezi změnou klimatu a bezpečností do politického dialogu, předcházení konfliktům, do činností v oblasti rozvoje a humanitární oblasti a do strategií souvisejících s rizikem katastrof. V této souvislosti EU PODPORUJE pokračující jednání v rámci skupiny G7, včetně výměny osvědčených postupů v rámci pracovní skupiny G7 pro otázky klimatu a nestability a v rámci systému OSN, a vybízí zejména Radu bezpečnosti OSN, aby se více zaměřila na vazby mezi klimatem a bezpečností a doporučuje, aby tyto vazby byly pravidelně začleňovány na pořad jednání o rezolucích a prohlášeních Rady bezpečnosti OSN, přičemž je třeba hledat možnosti, mimo jiné v rámci institucí, jak posílit posuzování a zvládání klimatických změn v rámci systému OSN.

7. OPĚTOVNĚ POTVRZUJE, že je třeba dále začleňovat účinné reakce na bezpečnostní rizika způsobená změnou klimatu do všech oblastí politiky — od opatření v oblasti klimatu a budování odolnosti na jedné straně po preventivní diplomacii a lepší posuzování rizik na straně druhé — v zájmu posílení vazby mezi včasným varováním a včasným opatřením. UZNÁVÁ, že je třeba podporovat udržitelné hospodaření s vodou a půdou, jakož i ochranu a udržitelné využívání biologické rozmanitosti v zájmu zachování ekosystémových služeb. ZDŮRAŽŇUJE, že je důležité zajistit, aby analýza v oblasti klimatu a bezpečnosti vyústila v proveditelná konkrétní opatření, jako například Haagské prohlášení z roku 2017, které bylo součástí řady konferencí o bezpečnosti planety.
8. SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ zasedání na vysoké úrovni o klimatu a bezpečnosti, které se bude na podnět vysoké představitelky, místopředsdkyně Komise Federicy Mogheriniové konat v červnu v Bruselu s cílem zdůraznit, že je stále důležitější řešit destabilizující účinky a rizika změny klimatu, a znovu potvrdit odhodlanost EU a jejích partnerů přijmout v tomto ohledu rychlá a ambiciózní opatření.

Závazek EU prostřednictvím konkrétních opatření – na všech úrovních

9. ZDŮRAŽŇUJE, že vnitrostátně stanovené příspěvky jsou jakožto základní prvek širších vnitrostátních rozvojových plánů rozhodujícím faktorem pro začlenění ambiciózních opatření v oblasti klimatu do vnitrostátní tvorby politik a že je třeba zajistit, aby tyto příspěvky byly použity na proveditelné vnitrostátní politiky a opatření v souladu s dlouhodobými cíli Pařížské dohody. ZDŮRAŽŇUJE potřebu řešit výrazný rozdíl mezi souhrnným účinkem současných vnitrostátně stanovených příspěvků z hlediska globálních ročních emisí skleníkových plynů a souhrnnými scénáři vývoje emisí, které jsou slučitelné s udržením nárůstu globální průměrné teploty výrazně pod úrovní 2° C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí a úsilím o omezení zvýšení teploty na úroveň 1,5°C ve srovnání s touto úrovní.
10. POUKAZUJE NA včasné přijetí – ze strany EU – právních předpisů pro provedení jejích vnitrostátně stanovených příspěvků v rámci ambiciózní energetické unie s progresivní politikou v oblasti změny klimatu. POTVRZUJE závazek EU spolupracovat a vyměňovat si zkušenosti a získané poznatky se svými partnery, pokud jde o uspořádání účinného provádění politik, mimo jiné prostřednictvím iniciativ, jako je partnerství v oblasti vnitrostátně stanovených příspěvků, a zároveň zdůrazňuje odhodlání EU splnit své závazky ohledně změny klimatu z období před rokem 2020.

11. UZNÁVÁ důležitost účinných a účelných adaptačních opatření, strategií a plánů, včetně využití řešení založených na ekosystémech v zájmu posílení schopnosti adaptace, zvýšení odolnosti a snížení zranitelnosti vůči změně klimatu v souvislosti s Pařížskou dohodou. V této souvislosti PŘIPOMÍNÁ úsilí, které EU a její členské státy již vyvíjí v zájmu zvýšení odolnosti a schopnosti adaptace. EU JE PŘIPRAVENA pokračovat ve spolupráci se všemi svými partnery, včetně nejzranitelnějších zemí, zejména nejméně rozvinutých zemí a malých ostrovních rozvojových států, s cílem urychlit pokrok na všech úrovních. Rovněž PŘIPOMÍNÁ zásadní souvislost mezi klimatem a oceány, jak je zmíněna ve společném sdělení s názvem „Mezinárodní správa oceánů: příspěvek EU k odpovědné správě oceánů“.
12. EU bude i v kontextu změny klimatu a diplomatické činnosti v oblasti klimatu nadále prosazovat, podporovat a chránit lidská práva. ZDŮRAZŇUJE, že rovnost žen a mužů, posílení postavení žen a jejich plná a rovná účast a vedoucí postavení jsou zásadní pro dosažení udržitelného rozvoje, včetně přizpůsobování se změně klimatu; rovněž ZDŮRAZŇUJE úlohu, kterou mohou při zvládání řady výzev souvisejících se změnou klimatu plnit místní společnosti.
13. Zdůrazňuje, že EU a její členské státy poskytují podstatné budování kapacit a přenos technologií. ZDŮRAZŇUJE, že EU a její členské státy jsou největšími poskytovateli veřejného financování v oblasti klimatu, a ZDŮRAZŇUJE, že je zapotřebí zajistit další účast širší škály přispěvatelů, jakož i ambiciózní pokrok, pokud jde o transformační cíl Pařížské dohody, jímž je snaha, aby finanční toky důsledně směřovaly k nízkým emisím skleníkových plynů a k rozvoji odolnému vůči změně klimatu. ZNOVU POTVRZUJE svůj závazek nadále navyšovat objem mobilizovaných mezinárodních finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu v rámci plnění kolektivního cíle rozvinutých zemí, jímž je do roku 2020 a poté až do roku 2025 společně pro účely zmírňování a přizpůsobování mobilizovat ze široké škály zdrojů, nástrojů a kanálů částku 100 miliard USD ročně, s cílem pomoci rozvojovým zemím v provádění jejich plánů v oblasti přizpůsobení se změnám klimatu a jejich zmírňování. UZNÁVÁ výzvu ke zvýšení veřejného, jakož i soukromého financování na podporu rychlejších opatření v oblasti klimatu v návaznosti na summit „Jedna planeta“ konaný v prosinci 2017.

14. PŘÍPOMÍNÁ vazby mezi klimatem a rozvojem, které již byly prezentovány v Evropském konsensu o rozvoji. V této souvislosti EU a její členské státy ZDŮRAZŇUJÍ skutečnost, že stanovení cen uhlíku a reforma dotací na fosilní paliva jsou klíčovými kroky pro vytvoření vhodného prostředí k tomu, aby finanční toky důsledně směřovaly k nízkým emisím skleníkových plynů a k rozvoji odolnému vůči změně klimatu, a že mezinárodní spolupráce v oblasti vědy, technologií a energetiky může sehrát důležitou úlohu při poskytování inovativních a udržitelných řešení v rámci globální výzvy, kterou představuje změna klimatu.
15. ZDŮRAZŇUJE důležitou úlohu, kterou při provádění opatření v oblasti klimatu hrají nestátní subjekty. OPĚTOVNĚ ZDŮRAZŇUJE závazek EU navázat kontakty s důležitými nestátními subjekty, včetně občanské společnosti, soukromého sektoru a místních a regionálních správ. VYZDVIHUJE kritickou úlohu nestátních subjektů, která je uznána v Pařížské dohodě prostřednictvím globálního akčního programu v oblasti klimatu a v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030, jakož i v akčním programu z Addis Abeby. Rovněž ZDŮRAZŇUJE význam sendajského rámce pro snižování rizika katastrof. VÍTÁ závazek z Bonnu a Fidži, přijatý místními a regionálními čelními představiteli s cílem plnit Pařížskou dohodu, jakož i závazky přijaté finančními institucemi na nedávném summitu „Jedna planeta“ konaném v Paříži, kde se soukromý sektor rovněž ujal vedoucí úlohy v oblasti financování klimatu, a SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ zapojení občanské společnosti, podniků a místních samospráv na nadcházejícím světovém summitu věnovaném opatřením v oblasti klimatu, který se uskuteční v září 2018 v San Franciscu.

Prosazování, informační činnost a vedoucí úloha EU

16. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba pokračovat v posilování politické osvětové činnosti a veřejné diplomacie, a to až na nejvyšší úřední úrovni a prostřednictvím různých politických komunit a v rámci kompletní škály regionálních a subregionálních aktérů. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité, aby ekonomiky zemí G20, které společně produkují přibližně 80 % globálních emisí, pokračovaly v činnosti a i nadále plnily vedoucí úlohu, zejména prováděním Akčního plánu skupiny G20 pro klima a energetiku ve prospěch růstu, přijatého v Hamburku. JE ODHODLÁNA zintenzivnit úsilí o posílení stávajících a navázání nových partnerství se zeměmi ve všech regionech s cílem zmírnit změnu klimatu a postupně se přizpůsobovat rostoucím dopadům a rizikům souvisejícím se změnou klimatu.
17. SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ zasedání na úrovni ministrů věnované opatřením v oblasti klimatu, které v roce 2018 v Bruselu společně uspořádají EU, Kanada a Čína s cílem znovu potvrdit vedoucí úlohu a odhodlanost těchto zemí k plnému provedení Pařížské dohody.
18. PODPORUJE posílení strategické komunikace v zájmu lepšího šíření a propagace vysoké úrovně ambicí a závazků EU, jak v rámci Unie, tak s partnerskými zeměmi, nestátními subjekty a sdělovacími prostředky, a v zájmu vytvoření optimálních podmínek pro pokrok v jednáních o pracovním programu Pařížské dohody a pro jeho dokončení, při současné propagaci přínosů vyplývajících z přechodu na budoucnost vykazující nízké emise skleníkových plynů, která bude bezpečná a udržitelná, pokud jde o udržitelný růst a zelená pracovní místa.

Soudržnost politik v oblasti klimatu v obchodu, dopravě a energetice

19. POUKAZUJE NA skutečnost, že roste vzájemná závislost mezi politikami v oblasti klimatu a politikami, jimiž se řídí mezinárodní obchod a investice, a ZDŮRAZŇUJE potřebu spolupracovat na dvoustranné a mnohostranné úrovni v zájmu prosazování vzájemné podpory mezi politikami v oblasti obchodu a klimatu, a přispívat tím k nezbytnému přechodu na bezpečnou a udržitelnou ekonomiku vykazující nízké emise, která bude účinně využívat zdroje a bude odolná vůči změně klimatu, mimo jiné odbouráváním celních a necelních překážek bránícím obchodu a investicím v oblasti obnovitelné energie. PŘIPOMÍNÁ své závěry ze dne 6. března 2017 o posílení synergie mezi diplomatickou činností EU v oblasti klimatu a v oblasti energetiky. Zejména diplomatická činnost v oblasti energetiky může sehrát klíčovou úlohu při podpoře systémového přechodu na udržitelnou kombinaci energií podporující obnovitelné zdroje a opatření v zájmu energetické účinnosti.

20. ZDŮRAŽŇUJE, že by Mezinárodní námořní organizace (IMO) měla přijmout rychlá a vhodná dodatečná opatření, aby mezinárodní lodní přeprava přiměřeným způsobem přispívala k boji proti změně klimatu, a v dubnu 2018 by se měla dohodnout na počáteční strategii IMO pro snižování emisí skleníkových plynů. Tato strategie by měla vycházet z přiměřeného cíle v oblasti snížení emisí, který je soudržný s cíli Pařížské dohody ohledně teploty, a měla by zahrnovat seznam navrhovaných krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření, která by byla rovnocenně uplatňována na všechna plavidla, jak bylo dohodnuto v plánu pro vytvoření souhrnné strategie IMO pro snížení emisí skleníkových plynů z lodí. VÍTÁ prohlášení Tonyho de Bruma zveřejněné u příležitosti summitu „Jedna planeta“ a zdůrazňuje, že je třeba v rámci příprav na 72. zasedání Výboru pro ochranu mořského prostředí Mezinárodní námořní organizace (MEPC 72) provádět vhodné osvětové činnosti s cílem dále budovat politickou dynamiku a zároveň usilovat o úspěšný výsledek zasedání MEPC 72.
21. VYZÝVÁ Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (ICAO), aby přijala pevná pravidla k zajištění účinného provádění celosvětového systému kompenzací a snižování emisí uhlíku v mezinárodní letecké dopravě (CORSIA), dohodnutého na shromáždění ICAO v roce 2016, a k zajištění co nejširší účasti států v zájmu dosažení cíle uhlíkově neutrálního růstu od roku 2020 (CNG 2020). Toto je v současné době doplňováno dalšími opatřeními, jako je pokrok v řízení letového provozu, v technologiích pro letadla a v oblasti udržitelných alternativních paliv. Pokračování výzkumných a inovačních politik a programů bude mít zásadní význam pro vytvoření podmínek pro technologický pokrok, jakož i pro operační zlepšení potřebná k dosažení dalších snížení emisí v souladu s teplotními cíli stanovenými v Pařížské dohodě.

Na cestě k zasedání COP 24

22. UZNÁVÁ pokrok dosažený stranami na pracovním programu Pařížské dohody v průběhu zasedání COP 23 na Fidži. DÁLE UZNÁVÁ, že k zajištění účinného provádění ustanovení Pařížské dohody jsou nezbytná společná pravidla pro všechny strany, se zvláštním důrazem na rámec pro transparentnost. JE I NADÁLE PŘESVĚDČENA, že v zájmu finalizace pracovního programu Pařížské dohody v průběhu zasedání COP 24 je nutné dosáhnout vyváženého podstatného pokroku ohledně všech jeho prvků.

23. VYZÝVÁ ke společné, komplexní a koordinované reflexi nad pokrokem v dosahování dohodnutých cílů v oblasti přizpůsobení a zmírňování v souladu s dlouhodobými teplotními cíli stanovenými v Pařížské dohodě. V této souvislosti SE ZÁJMEM OČEKÁVÁ dialog „Talanoa“ v roce 2018, který prezentovalo fidžijské předsednictví na zasedání COP 23 a který má probíhat po celý rok 2018. ZNOVU ZDŮRAZŇUJE závazek EU a členských států plně se tohoto dialogu účastnit a VYBÍZÍ všechny strany, aby této příležitosti využily ke zhodnocení společného úsilí v souvislosti s pokrokem na cestě k dosažení dlouhodobých globálních cílů podle Pařížské dohody a jako podnětu k přípravám vnitrostátně stanovených příspěvků během politické fáze dialogu „Talanoa“ na zasedání COP 24, která se zaměří na společná opatření a posílené globální ambice. Zasedání COP 24 bude rovněž příležitostí zhodnotit úsilí všech stran do roku 2020. JE TOHO NÁZORU, že zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o dopadech nárůstu globální teploty o 1,5°C bude v této souvislosti hodnotným zdrojem informací pro jednání.
24. ZDŮRAZŇUJE, že pro včasné provedení Pařížské dohody při současném dosažení nezbytné transformace světového hospodářství je nezbytné co nejširší zapojení zúčastněných stran a dialog mezi mezinárodními partnery. V této souvislosti OZNAČUJE dialog „Talanoa“ za ústřední pilíř diplomatické činnosti EU v oblasti klimatu v roce 2018, který EU a členským státům umožní zlepšit vzájemné porozumění a důvěru, jež podpoří pevnější spolupráci s partnerskými zeměmi a zúčastněnými stranami z širšího okruhu, a dokončit pracovní program Pařížské dohody na zasedání COP 24.
25. VYJADŘUJE PEVNOU PODPORU sekretariátu UNFCCC, jakož i Fidži a Polsku – předsedajícím zemím COP23 a COP24 – při vedení mezinárodního společenství na cestě k úspěšnému zasedání COP24 a JE I NADÁLE odhodlána zajistit úspěšný výsledek dialogu „Talanoa“, dokončení programu Pařížské dohody a akčního plánu v oblasti klimatu jakožto klíčových prvků, jejichž prostřednictvím jsou EU a všechny mezinárodní partneři zapojeni do vytrvalého úsilí v boji proti změně klimatu.